СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 61. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 28-го березня 1945. No. 61. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, March 28, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРЕЗИДЕНТ ДОМАГАЄТЬСЯ ЗНИЖКИ МИТА ДО ПОЛОВИНИ

Президент Рузвелт вислав до конґресу послання з домаганням, щоб при віднові умов із заграничними державами на ввіз і вивіз продуктів знизити оплату мита („тарифи") на 50 відсотків. Ці умови обняті законом названим „Пакт про торговельні угоди". Він має бути відновлений від 1945. р. і відповідні внески вже поставлені в обох палатах конґресу.

Президент каже, що так зреформований пакт, разом із монетарними постановами в Бретон Вудс та умовою в справі летунства, ухваленою в Шикаґу, стануть знаряддям для міжнародної кооперації і недопустять до економічної війни, яку накинули нам наші вороги.

Президент теж твердить, що політика низької тарифи є конечна для втримання постійної програми праці в нашім краю, а також для піднесення життевої стопи. Дотеперішня взаємна умова в справі тарифи обіймає 28 чужинних країв і коли вона буде відновлена з такими змінами, як пропонує президент, вона змісця обійме майже цілий світ.

Крім цеї пропозиції обговорив Гувер у статті теж значіння раґіональних державних організацій.

АМЕРИКАНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ БУДЕ ТВОРИТИ ЦІЛІСТЬ У САН ФРАНСИСКО.

Секретар стейту у Вашинґтоні Едвард Стетиніюс заявив, що американська делеґація на міжнародній конференції у Сан Франсиско виступатиме як одна одиниця. Це значить, що вчасі нутрішніх нарад самої делеґації поодинокі делеґати будуть мати повну свободу внесків, але в голосуванню рішатиме більшість і тоді так передискутована справа обовязуватиме делеґацію в дискусії на конференції. Після конференції делеґати будуть знову мати повну свободу аґітувати за або проти прийняття постанов конференції в американськім сенаті.

Дебата над пляном делеґації зачнеться вже незабаром і секретар Стетиніюс скликає відповідних знавців.

ЖИДІВСЬКА ПАСХА ТРИВАТИМЕ ЦІЛИЙ ТИЖДЕНЬ.

Традиційний „Пейсах" у жидів розпочинається із заходом сонця в середу 28. березня і триватиме цілий тиждень, тобто до наступної середи, 4. квітня. Такого календаря придержуються так звані Реформовані Жиди. Для Старозаконників („Ортодоксальних") свято триватиме до четверга 5. квітня.

СЕНАТ ПРИНЯВ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ВИСОТУ ДОВГУ ДО 300 БІЛІОНІВ.

Законопроєкт, щоб дозволити федеральному урядови піднести довги до 300 біліонів долярів, з дотеперішньої висоти 260 біліонів, приняв сенат на внесок сенатора Джорджа. Законопроєкт був уже давніше принятий в палаті репрезентантів і його ще лише має підписати президент, щоб він став законом. Сенатор Джордж при цій нагоді висловив погляд, що війна в Европі покінчиться незабаром, а тоді пічнеться дебата над обниженням буджету.

КВІТЕНЬ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ПОБОРЮВАННЯ ПІСТРЯКА.

Президент Рузвелт оприлюднив зазив до поборювання недуги рака впродовж місяця квітня. Він візвав лікарів, шпиталів, осередки здоровля і різні інші аґенції, щоб „злучили свої старання у програмі над поширюванням відомостей про початкові симптоми недуги пістряка". Президент згадує, що наука вже промостила дорогу, щоб розпізнати недугу пістряка в початковій стадії, а тепер можна буде звернути увагу на само лікування недуги. Президент згадує, що видає проклямацію на підставі закону, ухваленого конґресом 28. березня 1938 щоб щорічно призначувати місяць квітень для поборювання недуги пістряка.

ІТАЛІЯ НЕ БУДЕ ДОПУЩЕНА НА МІЖНАРОДНЮ КОНФЕРЕНЦІЮ.

Департамент стейту оприлюднив постанову, що Італія не буде допущена на міжнародню конференцію у Сан Франсиско не лише тому, що тому противиться уряд Злучених Держав, але теж і тому, що інші уряди є тої самої думки. Італія не належить до Обєднаних Держав, отже не має підстави домагатися заступництва на конференції. Департамент стейту подав теж до відома, що незапрошені на нараду держави не будуть могли мати своїх обсерваторів на конференції, бо про це нема ніякого рішення з попередних конференцій.

Арґентина готова проголосити війну з Німеччиною

Міністерство закордонних відносин Арґентини проголосило, що кабінет міністрів уже має рішення в справі міжнародного положення Арґентини і що це рішення буде проголошене впродовж найближчих днів.

Оприлюднено теж протест, який вислав арґентинський уряд проти негідного трактування німецьким урядом арґентинського громадянина Сільвія Вакарези в Італії, вчасі побуту німецьких військ.

У звязку з цим подає ґазета Крітіка в Буенос Айрес вістку, що арґентинський уряд проголосить воєнний стан між Арґентиною і державами Осі.

ЕКС-ПРЕЗИДЕНТ ГУВЕР РОЗБУДЖУЄ НАДІЇ ДЛЯ ПРИТОПТАНИХ НАРОДІВ

У третій статті про приготовання до міжнародньої конференції у Сан Франсиско бувший президент Америки Герберт Гувер оприлюднює погляди про конечність прийняття постанови в новій міжнародній організації миру, щоб час від часу така організація могла переводити зміни в наладнанню міжнародніх справ. Він звертає увагу, що все треба рахуватися з якимсь непередбаченим положенням, яке може викликати війну. Постанови, наложені серед мирових переговорів у розгорячкуванню після війни, не можуть бути досконалі. По таких умовах зроджуються нові ідеї, нові винаходи, зміняються закони про трактування меншин, котрі стають свідомі своїх прав до самоврядування.

Пригнетені народи будуть вести аґітацію і підіймати повстання проти гніту. Вони ледви чи будуть вважати себе звязаними умовами, заключеними без них їхніми батьками.

„У світі" — каже Гувер — „будуть постійно заподіювані ґіґантичні кривди. Так американці будуть по всі часи співчувати з недолею Фінляндії, Естонії, Латвії, Литви, неґодуватимуть на поділ Польщі та інших держав, які будуть цілком або частинно притоптані („собмерджд") теперішньою війною. Ми навіть не можемо думати про нову війну, щоб забезпечити їх свободу, а ми не мусимо зрезиґнувати з наших ідеалів і згодитися на їх нещасливе положення. Ми принайменше можемо лишити їм надію на їх довгу будучність".

ПОМЕР ЛОЙД ДЖОРДЖ

У своїм мешканню в Валії помер у 82. році життя внаслідок інфлюенци Лойд Джордж, що був британським премієром підчас першої світової війни.

Він був до смерти послом британського парляменту. Минулого нового року він дістав від британського короля шляхетський титул „ерла", але в палаті лордів ніколи не засідав. Він виголосив останню свою промову в парляменті 19. січня 1943. року, коли він відповідав на привіт Ідеца зприводу його уродин.

З його смертю з „чотирох великих", що склали версайський договір, остався один Орляндо.

ПЕТЕН ЗНОВУ ПЕРЕСУВАЄ СТОЛИЦЮ

Зо швайцарського Берна доносять, що маршал Петен, голова „французького уряду", переніс знову свою столицю. Мовляв, „заалярмований" поступом аліянтських військ покинув німецьке місто Сіґмарінґен, бо воно лежить заблизько до Франції, та перенісся вглиб Німеччини, до міста Ґарміша в Баварії, на полудне від Мінхена.

ПЕРЕГОВОРИ СВОЄЮ ДОРОГОЮ, А ҐАЗЕТНЯ ВІЙНА СВОЄЮ

Американський політик Флин виїхав на кілька днів з Риму, але вертається до нього назад, аби вести далі переговори між Москвою й Ватиканом.

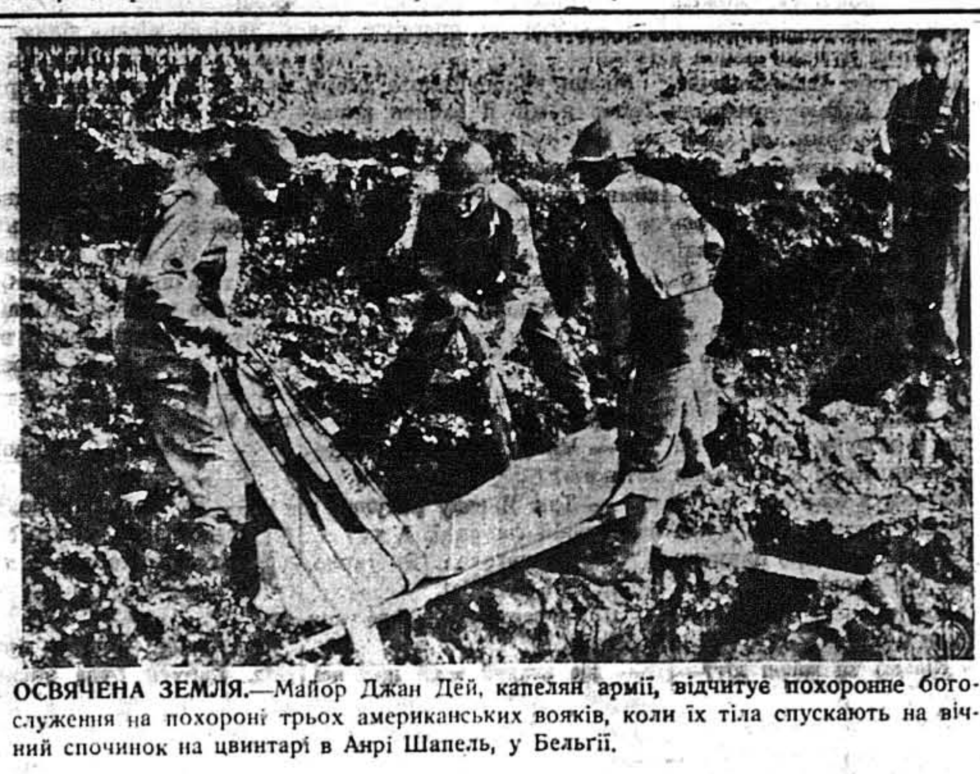
Тимчасом „Квотідіяно", орган „Католицької Акції", відповідає гостро на статтю Іллі Еренбурґа в московській „Правді", що закидував американським католикам, що вони роблять заходи рятувати німецький імперіялізм. По суті, відповідь „Квотідіяна" зводиться до закиду, що в своїй політиці супроти Польщі Росія приявила сама імперіялізм. Каже „Квотідіяно", що говорячи про німецький імперіялізм, а замовчуючи пор російський імперіялізм, Еренбурґ іде звичаєм тоталітарних письменників, котрі не можуть сказати всеї парвди, а тільки її частину. На доказ російського імперіялізму „Квотідіяно" каже, що Росія допустилася в 1939. році розбору Польщі; „Квотідіяно" зо свого боку не каже цілої правди, в який спосіб Польща прийшла в посідання своїх східних країв та чи вони справді польські землі.

ФРАНЦУЗИ ОБРАЖЕНІ НА САН-ФРАНСИСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Французький уряд уже подав до публичного відома склад делеґації французького уряду на аліянтську конференцію в Сан Франсиску. З того, що в делеґації нема імени де Ґола, вносять, що він ще не рішився, чи їхати на конференцію. Французький уряд і ґазети висказують з приводу цеї конференції обурення, що між урядовими мовами не вичислено французької, що колись уважалася найкращою дипльоматичною мовою світа.

СЕНАТОРИ ВИЇДУТЬ НА ВІЗИТАЦІЮ ФРОНТУ

Пів тузина сенаторів з Вашинґтону поїдуть наступного місяця на европейський воєнний фронт, щоб перевірити воєнне положення й економічні відносини. Вони мають приготовити плян, що зробити з воєнними матеріялами після поразки Німеччини.

ОСВЯЧЕНА ЗЕМЛЯ.—Майор Джан Дей, капелян армії, відчитує похоронне богослуження на похороні трьох американських вояків, коли їх тіла спускають на вічний спочинок на цвинтарі в Анрі Шапель, у Бельгії.

СІМ АРМІЙ ВДИРАЄТЬСЯ ГЛИБОКО В НІМЕЧЧИНУ

Аліянтські армії женуть тепер через Німеччину на схід такими скорими й могутніми маршами, що ворог не може протиставити їм утвердженого фронту.

Американська Перша Армія поступила наперед 35 миль поза граничні німецькі міста, заняла Лімбурґ та досягла Гекгольцгавзена. Війська ґенерала Ґоджеза тепер находяться 85 миль у глибині Німеччини

Третя Армія вдерлася вглибину Німеччини на 136 миль та почала очищувати з ворога велике місто Франкфурт на ріці Майні, 32 милі від Лімбурґа. Четверта Панцирна Дивізія не розкриває своїх рухів; німецьке радіо каже, що війська ґенерала Петона вже в місті Гезенфельді та що її передні сторожі доходять до Фульди.

На південному кінці лінії, Сема Армія під ґенералом Печом перебралася поза Рен та дійшла до брам великого міста Карльсруге. У Рурщині Девята Американська Армія посунулася 17 миль вперед, перейшла мимо Ессена та ввійшла в передмістя Дуйсбурґу. Британська Друга Армія теж поробила поважні поступи.

Відбувши воєнні наради з ґенералами Бредлім, Петеном і Годжезом, ґенерал Айзенговер заявив, що він має повне довіря в дальший поступ воєнних операцій. Конференцію названо в комунікаті замітною. Вона відбувалася серед радісної атмосфери.

ВОРОГ УЖЕ МАХНУВ РУКОЮ НА РУРЩИНУ.

З підслуханих з радія заряджень націстичного уряду до населення Рурщини видно, що націстична команда покинула надію на оборону цієї жизненої промислові округи Німеччини.

Гавляйтери Рурщини приказують усім мужчинам і хлопцям, здібним носити зброю, відступати в нутро Німеччини. Інших закликається ставити опір і гинути, ніж радше здаватися. Відомий радіовий заповідач і воєнний коментатор, капітан Серторіюс, заявив, що націстичний уряд зробив усе, що лежить у його силі, для оборони Рурщини, але видно, не дивлячися на все, Рурщини вдержати німцям не можливо. Прикази роблять враження, що націсти вже почали відворот до останнього бастіону своєї оборони.

Зо слів радіових заповідачів видно, що німецьке населення зовсім не слухає Гітлерового приказу лишати наступаючим аліянтським військам тільки обсмалену землю.

ГІТЛЕР СКЛИКАВ НАДЗВИЧАЙНІ НАРАДИ ПРОВІДНИКІВ.

З різних сторін европейського континенту доносять, що Гітлер скликав до своєї палати в Берхтесґадені, в Баварії, надзвичайні наради міністрів і націстичних провідників. Одночасно на приказ націстичного проводу почали стягати до Баварії війська, що там мають ставити остаточний опір аліянтам. Вістку про скликання конференції націстичного проводу держиться в тайні, але вона мимо цього поширяється й робить враження, що положення Німеччини катастрофальне.

Про положення в Німеччині говорить вимовно факт, що в Бадені, котрий лежить між Францією й Баварією, виконано присуд смерти проти трьох націстичних лідерів за те, що вони намовляли населення до здачі. Націстичний провід уживає просьби й грозьби, аби здержати населення в послуху.

ПОВІТРЯНІ РЕЙДИ ВІДРІЗУЮТЬ ФРОНТОВІ ВОРОЖІ ПОЗИЦІЇ.

Останні масові атаки аліянтських літаків на західнім фронті видно виконали належито своє завдання відрізання ворожих ліній від тилів, з котрих ідуть на фронт посилення в військах і матеріялах.

Аліянтські літаки били теж по ворожих конвоях на Скеґераку, через котрий ворог поспішно стягає свої війська з Норвеґії. Аліянтські літаки били теж по східно-німецьких центрах, у допомогу наступаючій Червоній Армії.

ЧЕРВОНА АРМІЯ 31 МИЛЮ ВІД АВСТРІЙСЬКОЇ ГРАНИЦІ.

Московський комунікат присвячує багато місця перечисленню добутків Червоної Армії на мадярським фронті, на котрому Червона Армія дійшла на віддаль 31 милі від границі Австрії.

За комунікатом з Берліна, російські війська розвивають потрійний удар проти Австрії. У Чехословаччині Червона Армія перейшла ріку Грон та заняла місто Банську Бистрицю, 125 миль на схід від Відня. Інші частини заняли фортецю Надькальну.

У Східній Прусії совєтські війська взяли в полон 21,000 німців та посунулися на віддаль одної милі до вільного міста Данціґу.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число в суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Майбутнє Німеччини

Всі признаки вказують на те, що ми ввійшли тже в стадію остаточних вирішень теперішньої світової війни. Аліянтський наступ прибирає тепер кольосального поспіху. Малощо не десять армій переваліюється почерез ріку Рен, що мала бути останнім заборолом Німеччини, поза котру, за словами Гітлера, ворожа стопа не мала ніколи станути. І Гітлерові слова були би певно сповнилися, якби в німців була сила перемогти Аліянтів на західнім березі Рену. Та тої сили в них не найшлося, на лівобережжю Рену їх переможено до того, що вони не могли навіть на такій великій ріці ставити якого-такого опору.

Ввиду цього воєнні вигляди нині вже не підлягають поважним сумнівам. Німеччина вже скоро буде переможена. Навіть так звана нутрішня Німеччина втратила вже свої дві головні оборони: ріку Рен на заході та Одру на сході. Її стан такий важкий, що вже ніхто не спішиться займати Берліна, бо вже й заняття столиці не принесе нікому спеціяльного престіжу. Німецькі армії ще можуть ставити опір навіть кілька місяців у південній Німеччині, заслоненій горами малощо не з усіх боків, але це вже буде бій припертого до кута звіра, свідомого, що живим йому з бою не вийти.

Упадок німецької держави важний тим, що це не тільки упадок імперії, що її збудував Гітлер. Упаде цим разом навіть та держава, що її Гітлер застав, держава, що її заснували пруські королі, а розбудував Бісмарк. Зовсім як упадок Мусолінія був упадком не тільки фашистівської імперії, але й упадком імперії до-фашистівської, так Гітлер, пустившися на добичництво, не тільки що не добув обіцяного німцям панування над світом, але й проциндрив те добро, яке для німецького народу надбали пруські королі й німецькі цісарі.

Для людства не так важна доля німецької імперії, навіть доля німецької держави, як важною є доля німецького народу. Якаж доля видиться йому тепер у несповна пять літ після того, як вони піддалися націстичній пропаґанді й дали осідлатися націстичній партії для виправи на добуття світа? Кажуть знавці Европи, що вона стоїть перед маревом, що в центральній Европі настане немовби політична економічна порожнеча. Не стане німецької держави, але й німецької народньої господарки. Колись багатий німецький народ зійде на діда, немовби за кару за те, що невдоволений і цим своїм багацтвом вибрався на грабіж сусідів, близьких і далеких. Від цих сусідів, що добре памятають всі ті нещастя, що їм завдавав німецький народ через свій політичний нерозум, тепер німцям навіть не ждати ні зрозуміння, ні навіть милосердя, бо йдучи на добуття світу, німці висміяли милосердя, як почуття, негідне народів, що заслугують на життя.

I AM AN AMERICAN DAY

На іншому місці помістили ми проклямацію президента, Френклина Д. Рузвелта, якою він проголосив, згідно з конгресовою резолюцією, затвердженою 3. травня 1940 року, що цього року неділя дня 20. травня буде „Ай Ем Ен Америкен Дей".

Наш президент взиває нас у тій проклямації, щоб ми цього року добре заздалегідь приготовились, щоб кожне з нас могло гідно й достойно відсвяткувати „День Мойого Американства". Президент взиває теж федеральні, стейтові та місцеві влади, а теж цивільні й просвітні орґанізації, щоби подбали про таку підготовку того Дня, щоб всі горожани цього краю, як тут роджені, так і ті, що набули горожанство через натуралізацію, краще пізнали, що це нині значить бути американським горожанином, та які це ті американські ідеали, що ціхують доброго й патріотичного горожанина Злучених Держав.

У тому дні надаватимуть ще по цілому краю право горожанства великому числу чужинців, що набули в тому році це право. Згадуватимуть і за те, що в минулому році натуралізовано 366,000 чужинців, як і надано право горожанства 11,493 особам, що служать у збройних силах Дядька Сема, а які походять з 90 різних країв.

Як теж і ми згадуємо про цей „День Мойого Американства" вже тепер, то теж і тому, що ми, що є з українського роду, маємо ще особливі причини дякувати Богові за те, що живемо на тій благословенній американській землі, та що ми є її горожанами. Бо щож булоб з нами, якби ми так хотіли задержати наші демократичні погляди і жити на українських землях, що в неволі, чи на яких інших, що стогнуть під диктатурами і тоталітарними режімами? Чи могли би ми свобідно говорити, а то ще навіть і протести підносити, коли нам щось не подобається, коли ми з чимсь не годимося. Певно, війна накладає стрим і на нас в Америці. Та це для всіх зрозуміле, бо природне, бо є в інтересі нас усіх, нашого краю. Такий примус, що є в більшости добровільним, не є сатрапією, не є гнетом, не є тером. Це є тільки добре зрозумілий самозаховавчий інтерес!

Ось та страшна війна ще далеко не покінчена. Ще впаде не одна молода голова теж і збоку американсько-українського громадянства, як і падала досі на всіх бойових фронтах. Ще не одну жертву прийдеться понести і на домашньому фронті. А розуміти це і виконати — належить до тої освідомляючої акції, що повинна бути злучена з цьогорічним „Ай Ем Ен Америкен Дей".

Президент Рузвелт добре знає, в якому положенню находиться наш край. Він добре знає, яке є наше положення на фронтах. Тому і свідомий того, які то великі жертви ще нас чекають. Але він теж переконаний, що найбільшу піддержку в тому одержить таки в першу чергу від тих, що набули американське горожанство, бо вони найбільше вміють його оцінити. А далі теж і від тих, що тут родились, якщо вони тільки розважуть добре, яке то велике добро вони унаслідили тим, що родились у вільній Америці.

Ось ті всі речі пригадаймо собі в „День Мойого Американства".

Спільна стратеґія ворогів України

Вимордовування німцями українських націоналістів, про що була згадка у Свободі з 21. березня, мусить привести до застанови кожного українця та приятеля України. Такі імена, як Андрій Мельник, Евген Онацький, Олександер Бойків чи Андрієвський це теж притока до згадки про інші одиниці, менше чи більше визначні серед українського громадянства. Ми привикли до імен, котрі перейшли до історії, але зо свіжими іменами ми ще не мали часу, або й не було нагоди познайомитися. Але у всякому випадку можна бути певними, що серед 40-міліонового народу мусять кожного часу вибиватися наверх нові люди на місце давніх, чи попри живучих ще провідних умів.

У новітніх суспільностях друкують щодня імена погибших на полю бою. Їх згадують і поминають по громадах і церквах. Але є глибша причина, чому так пильно визбирує уряд імена небіжчиків, подає їх до прилюдного відома та складає публікації до історичних актів. Бо не лише поневолені народи черпають силу із жертв погибших на полі бою, але й пануючі чи там державні народи збивають для будучих поколінь ідейний капітал із крови погибших вояків.

Такесаме, як не більше, значіння в історії українського народу матимуть колись спомини про тих, що тепер гинуть під ударами чужої сокири. І тому, коли нема української держави, ні українського уряду, хтось інший повинен зберігати імена помордованих українців для передання їх українській потомности.

Не робить різниці, хто їх помордував. У теперішньому часі німці мабуть покінчили з ними як з німецькими зрадниками. Але нема найменшого сумніву, що як би згадані одиниці були попали в руки большевиків, вони булиб зазнали не ліпшої долі. Та коли іде про винищування українського народу, то жаден українець, до якого політичного напрямку він не належав би, не може тішитися смертю свого земляка з руки ворога, коли та смерть наступила за те, що згинувший обстоював інтерес української нації та її честь.

Коли мова про ворогів, то треба тут зясувати собі одно: Безогляду, який це ворог, він має тусаму ціль, а це винищити воюючу українську силу. Буває, що ще й шукає оправдання для своїх насильств. Та дивне є порозуміння поміж ворогами: Вони не хотілиб, щоб їх злочини поповнювані над обездоленим народом, доходили до прилюдного відома. І тут бачимо таке явище, що його називають „конспірацією мовчанки". Вона існує однаково, як у німців, так і в большевиків, коли йде про тактику супроти тих з українського народу, що хотілиб добути для цього народу волі й незалежности.

Конспірацію мовчанки могли вороги практикувати ще для різних цілей. Є на світі люди, що співчувають недолі українського народу, отже хочуть стати в його обороні. Щоб перешкодити таким симпатіям, то вороги вільної й незалежної України, як от большевики, пускають раз-у-раз видумки, начеб то українці були ворожо настроєні до жидів. Построхом антисемітизму вони змісця настроїли не лише жидів, але і жидівських приятелів проти всього визвольного українського руху. Коли німці пішли походом на Україну, совєтська машина пустила в світ очернення, що то українські націоналісти спонукали німців розпочати похід проти Совєтів. Це зробили раз на те, щоб настроїти світ ворожо до українців, а подруге, щоб притупити людську память про совєтсько-німецьку спілку, яка в суті справи довела до походу німців на Україну.

Те, що українські націоналісти були переняті духом незалежности для українських земель, большевики промовчували, бо цього вимагав їхній інтерес. Нераз і не два приходили вісти до Америки, що українські націоналісти ворожо ставилися до німецького наїзду і творили самостійницькі боєві організації проти німецького наїзника, але це все не спонукувало большевиків до занехання клевет та обвинувачень українських націоналістів у симпатіях до німців. Большевикам треба було лише аргументів настільки, щоб усіх свідомих українців поставити під однакову міру і подбати про винищування українських мас.

Правда, між українськими націоналістами могли бути одиниці, які колись надіялися, що серед розбиття Совєтів німецькою армією їм удасться створити хоч якийсь український державний центр, який згодом розвинеться в могутню організацію. Але нема що закривати теж факту, що навіть і такі одиниці, заведені у своїх надіях, ставали відразу завзятими ворогами німців. Та мало хто підносив у світовій пресі цю зміну настроїв, а це тому, що ворогам вільної й незалежної України треба було підтримувати леґенду, що українці — націсти.

Серед теперішніх відносин українці не спромоглися на створення якогось пресового та інформаційного центра, звідки можнаб було поширювати правду про Україну. А світ став просто пересиченим большевицькою проти-українською пропагандою до тієї міри, що не булоб дива, якби навіть винищування німцями українських провідників могло бути використане не на користь українців. Таке було в першій світовій війні, коли після заключення миру в Версаю, поляки представляли українців ще навіть у Верзаю як німецьких прихильників. Колиж українцям треба було шукати помочи у великих держав у війні проти большевиків, то поляки представляли українців за большевиків! Вислід з цього: поляки завалили ось так українську державу, а тепер збирають за це нагороду. Вона прийшла по літах, коли вже вороття не має, але прийшла.

Подібне положення витворилося тепер. Українських націоналістів мордують німці. Не зважаючи на те, Москва й її прислужники будуть дальше представляти український національний рух як „націстівську" інтригу. Це вони постійно тепер роблять і далі будуть робити. Будуть робити московсько-совєтськими руками і большевицько-українськими. Будуть робити, щоби таким чином не допустити, щоб часом при різних міжнародних нарадах, чи в часі мирової конференції, не піднявся якийсь голос в обороні не так уже права українського народу на вільне і самостійне життя, а просто в обороні чести тих, що віддали своє життя за кращу долю України. Будуть робити, щоб не допустити, щоб в українському народі могла заховатись память про тих, що пішли слідами найбільших синів і пророків українського народу. Тому будуть винищувати не тільки тих людей, але й память про них, щоб ні сліду по них не остало, ні згадки, ні навіть могили. Так точно, як це було за царату з мазепинцями, що їх царат винищував і вимордовував не тільки у границях своєї влади, але й в чужих краях, де вони знайшли захист.

Ось це є той траґічний мент, який тепер доводиться переживати українському народови, коли світ докінчує боротьбу з одним варваром-Гітлером. Тому саме українці на американському континенті мають тепер той важкий обовязок, щоби ратувати хоч голосом протесту, хоч поширюванням правди про Україну, честь тих, що чесно загинули в змаганнях за право України на самостійне й вільне життя. Тому треба хоч словом і письмом, зверненим до світа, підтримувати ідеали української нації, які вона не є всилі виявити, будучи під терором і в неволі. Бож усе те ворожа пропаґанда муде далі представляти світови у фальшивому світлі, як фальшиво представляє українському народови навіть таких його велитнів як Шевченко і Франко.

By the President of The United States of America

A PROCLAMATION

WHEREAS within the last twelve months we have granted citizenship with its many privileges to thousands of foreign-born men and women throough naturalization, and have received into full citizenship the great numbers of native-born youth who have come of age; and

WHEREAS these citizens [illegible] giving strength to our democracy in its struggle against tyranny and in its striving to make secure through international organization the rights and opportunities of citizens in our own and in other sovereign nations; and

WHEREAS the Congress, by Public Resolution 67, approved May 3, 1940, has recognized the third Sunday in May of each year as "I Am An American Day" and has requested that the President issue a proclamation setting aside that day for the special recognition of those who have been naturalized or have attained their majority during the past year:

NOW, THEREFORE, I, FRANKLIN D. ROOSEVELT, President of the United States of America, in order that we may honor those who have recently become members of our body politic and at the same time reaffirm our allegiance to the principles of American citizenship, do hereby proclaim Sunday, May 20, 1945, as "I Am An American Day."

And I call upon Federal, State, and local officials, and patriotic, civic, and educational organizations to held, on or about may 20, exercises designed to impress upon our citizens, both native-born and naturalized, the privileges of their new status in our democracy and their responsibilities for building this Nation's security and advancing its welfare.

IN WITNESS WHEREOF, I have have hereunto set my hand and caused the seal of the United United States of America to be affixed.

DONE at the City of Washington this fourteenth day of March in the year of our Lord nineteen hundred and forty-five, and of the Independence of the United States of America the one hundred and sixty-ninth.

(Seal)

FRANKLIN D. ROOSEVELT

By the President:
E. R. STETTINIUS, JR.
Secretary of State.

А. МАТЕ.

КОЛИ ХТО МАЄ ДВАЦЯТЬ ЛІТ

Хто кохається нещасливо, мусить бодай раз у житті, коли живе в Парижі, подумати про Сену, чи не втишитиб у її хвилях свою розпуку. В Лондоні Сену заступає Темза. Моє рідне місто лежить над рікою, що має холодну і свіжу воду.

Моя постанова була дуже поважна. Розіна заслуговувала на сувору кару. Я хотів, щоб вона терпіла від докорів совісти. Я пішов рішучою ходою до ріки, затиснувши пястуки в кишені, з піднесеним коміром. Про велике кохання не було в мене ніколи і згадки. Чи вона колинебудь мене розуміла? Яж непоганий, здоровий, інтеліґентний, спортсмен, симпатичний. Але чи вноа розуміється на цьому?

Як тільки в нашому містечку зявився цей клятий англійський інжинір, вона зараз задурилась у ньому. Я був її нареченим, але вона з ним ходила танцювати до каварні. Коли я підшукував для нас хату, щоб було де поселитись по шлюбі, він возив її автом. Раз спитав я її подратований: „Чому ти їздиш з ним автом?" „Бо ти не маєш авта" — відповіла і поїхала цього дня на прогульку із скорістю 100 км. на годину. Я не розумів, що їй подобалось у цьому нудному англійцеві.

Одного вечора я ввійшов до її вітальні — мої черевики вийнятково не скрипіли — і застав її попліч з інжиніром. Коли я зробив їй докір, вона знизала плечима: „Коли що тобі не подобається, можеш забиратись!"

Із сумними думами пішов я над ріку. Небо було мрячне. Вільхи над водою прибрали фантастичні форми. Я здрігнувся. Я почув якийсь шелест. І тут не можна втекти від людей! Чути було, якби хтось плакав. Хтось лежав на землі. Я доторкнувся рамени цієї особи і побачив дівчину.

— Що ви тут робите? — спитав я гостро. — Хто ви?

— Це не ваша справа! — і хлипала далі.

Я взяв її за руку і ми сіли на купі каміння. Коли я погладив її по плечах, я вже сам почув себе менше нещасливий. Дуже ніжто випитав я її про причину нещастя. Ми оповіли собі одне одному свою долю і наші трагедії були подібні.

— Кілько ти маєш літ? — я спитав її.

— Двацять.

— А я двацять один.

— Як ти називаєшся?

— Кармен.. А ти?

— Ґвідо.

— Яке це прегарне імя, Ґвідо!

Місяць вийшов зпоза хмари. Тепер я міг її бачити виразно. Які чудові очі! Вона теж мусіла була ствердити, що я — симпатичний. Решту зробила за нас місячна ніч.

Ріка плила спокійно під нашими ногами. Ми йшли руч-обруч і я гладив її волосся.

— О, як ти маєш багато волосся!

— Приблизно триста пятьдесять тисяч.

— Чи ти займаєшся математикою?

— Так. Я веду рахунки у бавовняній фабриці. А ти?

— Я книговод. Як гарно, що я тебе зустрів!

— І я теж тішусь. Але твоя Розіна?

— Не згадуй мені про неї. Але той твій наречений... Ти навіть не згадала мені його імени...

— Родольфо! Його навіть не можна порівнювати з тобою!

Замісць місяця блимнуло якесь інше світло перед нашими очима. Це був нічний вартовий.

— Ви мусите заплатити кару. В ночі не вільно ходити по цьому парку.

Кара була така смішна, шо не варт було боронитись перед нею. Я зрештою був настроєний так щасливо, що був би заплатив і багато більше.

Вітер віяв нам просто в лице, але ми йшли живо вперед.

— Куди ми йдемо? — спитала вона.

— Додому — відповів я.

— До якого?

— До моїх батьків. Я мушу представити тебе їм, як свою наречену. Побачиш, які це симпатичні люди.

Всі спали. Але я побудив усіх. Кармен була збентентежена і вся червона. Моя мама і тато позривались із ліжок, зовсім неодягнені і неприготовані на гостину.

— Я представляю вам наречену. Це найкраща і наймиліша дівчина у світі.

Мої батьки перетирали собі з дива очі і мусіли поблагословити мою наречену.

Кілька днів пізніше бігла за мною Розіна. Її анґлієць виїхав до Лондону. Попрощався з нею по анґлійськи. Вона пробувала виправдатись:

— Ах, який ти нервовий, Ґвідо! Тиж сам мусиш зрозуміти, що я жартувала собі. Через таку дрібницю не можна зривати заручин.

— Добре, що ти бодай пригадала собі на мене. Я хотів тебе просити, щоб ти звернула мені заручиновий перстень — відповів я зовсім холодно.

— Не будь такий мстивий. Тиж мусиш мені вибачити. І перстень залишити мені на спомин.

— Коли тобі так на ньому залежить — добре. Але раджу тобі виїхати завтра до Лондону літаком. Білет дорогий, але виплатиться.

Зате я маю новий клопіт. Мушу сказати Кармені, куди ми виїдемо у пошлюбну подорож я не знаю.

Перекл. к. м.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ 1945 РОКУ.

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано новий відділ У. Н. Союзу, під числом 428, в Кенора, Онт., Канада.

НОВІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Чернего Ольга, Кучма Анастазія Е.
В. 23. Лесів Ярослав.
В. 33. Підгурник Марія.
В. 44. Мічур Олена.
В. 53. Веглер Анна К.
В. 56. Пуціло Ева.
В. 57. Поврозник Олеся.
В. 63. Сухорський Йосиф. Фицик Микола.
В. 72. Слоньовська Ольга Л., Ґрейгем Дорота.
В. 75. Бунка Олекса, Комаринський Ярослав.
В. 82. Лешега Зофія, Джира Марія.
В. 84. Ванат Анна.
В. 94. Романик Ірина Р., Геник Едвард.
В. 106. Гучко Ольга, Гучко Доминик.
В. 107. Біндас Михайло Й.
В. 127. Рудик Михайло, Рудик Катерина, Рудик Катерина.
В. 1 0. Жарська Катерина.
В. 134. Зеленчук Марія.
В. 144. Ґрудецька Каролина.
В. 147. Пундяк Чарлс.
В. 150. Соколовська Митрина.
В. 151. Моло Стефан.
В. 155. Скочипець Петро.
В. 146. Роль Елена.
В. 187. Юрчик Йосиф.
В. 198. Полетинський Андрій М.
В. 204. Майкер Анастазія, Гловацька Марія, Папик Олекса, Чапля Ева, Чапля Дмитро, Януш Микола, Коваль Теодор, Душник Володимир, Душник Елисавета.
В. 209. Вадяк Дженій І.
В. 217. Романчик Петро, Булавинець Зофія, Віткович Катерина.
В. 222. Кроль Едвард, Білик Олена, Кроль Дженет.
В. 223. Іващишин Марія, Свалик Юрій.
В. 230. Присташ Йосиф Андрій.
В. 234. Гевізд Емілія.
В. 242. Найдок Григорій Т.
В. 270. Кулич Іван М.
В. 283. Вільченська Верґенія.
В. 291. Гардюк Микола.
В. 294. Музика Марія.
В. 296. Климчук Анна, Хропцьо Андрій.
В. 298. Жукофф Павлина.
В. 303. Білонич Юлія, Явчак Марія.
В. 304. Юра Володимир.
В. 306. Брожанська Тереса.
В. 312. Ткач Наталія.
В. 316. Мікулецька Зофія.
В. 327. Дущенчук Володимир.
В. 336. Пацула Ольга.
В. 341. Войтович Йосиф, Фурґаль Пилип, Кісіль Евстахій, Поцілуйко Олеся, Поцілуйко Евдокія.
В. 342. Гайдук Станислав.
В. 351. Сенек Роман.
В. 358. Матусек Перла, Чорній Мабтин, Галущак Петро Л., Матушек Еленора, Чорній Ольга, Лучін Михайло, Лучін Катерина, Шаранська Меланія, Захар Олекса.
В. 361. Лахавчик Михайло, Гармаш Анна, Бойко Олекса, Бойко Пазя, Лакомська Анна.
В. 369. Сікорський Іван мол.
В. 370. Гричаник Естахій, Гричаник Елисавета.
В. 373. Кручовська Марія, Юковська Марія Р.
В. 372. Ярема Йосиф.
В. 385. Цир Глорія М.
В. 415. Кравець Джійна.
В. 428. Кіт Дмитро, Ґала Франко, Ґала Маргарета.
В. 435. Антонишин Катерина.
В. 439. Іваницький Пилип.
В. 441. Кристалович Михайло, Грицик Петро, Кузенко Ела.
В. 445. Горбаль Стефан, Малеґус Зофія, Стебніцька Ольга, Малеґус Микола, Коваль Ольга, Коваль Марія, Клим Марія, Бабяк Василь, Хамзеня, Коваль Джійна, Гнибіда Іван, Гричук Анеля, Гарасимець Ольга.
В. 455. Говард Марія, Дзвоник Катерина.
В. 458. Подольський Мирослав о.
В. 459. Бельжук Михайло, Лудек Мартин.
В. 464. Череватій Андрій.
В. 466. Лайтар Іван.
В. 472. Яворська Юлія.
В. 473. Глібчук Людмила Конанець Михайло.
В. 477. Струнґовська Марія, Струнґовський Петро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО.

В. 59. Бойко Михайло.*
В. 65. Петрочко Теодор.*
В. 72. Федан Григорій, Федан Андрій.* Здарко Антін.*
В. 78. Ґонтарчик Василь, Косинський Михайло, Лесяк Петро, Вдовяк Антонина.
В. 96. Соболь Марія, Соболь Петро, Соболь Олена, Соболь Володимир.*
В. 98. Краєвська Алма.
В. 204. Хорко Генрій, Хорко Анна, Мирон Анна.
В. 218. Мельник Андрій.
В. 304. Яремко Михайло, Попеляк Андрій.
В. 330. Іваськів Іван.*
В. 358. Колодій Розалія О., Сухарик Марія.
В. 365. Горват Марія, Горват Тесій.
В. 402. Потоцька Анна, Потоцький Михайло,* Потоцький Михайло.
В. 412. Прислопський Михайло, Турок Іван.
В. 413. Теріщук Розалія, Жибик Михайло.*
В. 464. Шарко Стефан.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 5. Карапура Іван.
В. 25. Форостій Анна.
В. 62. Бідей Василь, Бідей Марія, Бідей Петро І.,* Бідей Василь.*
В. 146. Томяк Іван.
В. 147. Козей Василь.
В. 163. Вигенна Ева.
В. 176. Мандрух Анна, Мандрух Яким.
В. 201. Жира Ефрозина.
В. 221. Базарницький Стефан.
В. 288. Чайка Зофія.
В. 306. Петрінь Анна.
В. 325. Хорко Андрій,* Хорко Анна.
В. 334. Демкович Іван.*
В. 360. Іваночко Франко.
В. 361. Лисяк Олекса,* Бучко Ірина.
В. 371. Півоварчик Іван.
В. 386. Мудрак Анна.
В. 428. Дідух Йосиф,* Трембач Яків, Олійник Вілям.
В. 453. Пелешок Петро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 84. Ванат Варвара Анна.
В. 204. Крицун Анна.
В. 22. Гейс Лола.
В. 29. Чікаровська Марія.
В. 455. Лакомська Стелла.
В. 461. Бесій Анна.
В. 475. Кравчишин Ольга.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 36. Таркулич Юлія.
В. 78. Шайняк Катерина, Шайняк Анна, Зтиців Теодор.
В. 81. Скуська Михайло.*
В. 151. Кібало Василь.
В. 158. Балко Іван.*
В. 23. Міслевій Катерина.
В. 242. Дубіцький Франко.
В. 293. Кашуба Іван,* Кашуба Бетій.
В. 316. Іваськів Ольга, Сабанський Михайло.*
В. 342. Гайдук Олена.
В. 344. Пелехата Стелла, Пелехатий Микола.
В. 358. Сорочак Еленора В., Бучін Марія, Бучін Іван,* Білецька Марія Г., Йонг Евелина Д.
В. 362. Кондира Василь.
В. 365. Бартник Яків.
В. 414. Вітенко Марія, Вітенко Зофія.
В. 421. Шипінка Павлина, Шипінка Марія.
В. 439. Василенко Анна, Улічний Микола.*
В. 441. Закревська Катлина, Загарук Іван.*
В. 445. Нижник Петро,* Гуміцький Маріян,* Олійник Олена, Татарчук Міцель.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 1. Жира Ефрозина.
В. 47. Чайка Зофія.
В. 102. Карпінська Юстина 2.
В. 106. Дацьків Марія, Дацьків Михайло.*
В. 204. Хорко Генрій,* Демкович Іван,* Карапура Іван, Хорко Анна, Бучко Ірина.
В. 229. Мандрух Анна, Мандрух Яким.
В. 252. Форостій Анна.
В. 288. Мандзій Зофія.
В. 289. Коритко Зофія, Коритко Дмитро.
В. 325. Лисяк Олекса.*
В. 375. Бідей Василь, Бідей Марія, Бідей Петро Іван,* Бідей Василь.*
В. 441. Мельничук Теофіль, Трембач Яків, Олійник Вілям, Дідух Йосиф.*
В. 455. Мудрак Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 84. Ванат Варвара А.
В. 204. Войтович Анна.
В. 221. Гейс Лола.
В. 292. Чехаровська Марія.
В. 455. Лакомська Стефанія.
тВ. 464. Масевич Анна.
В. 475. Кравчишин Ольга.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 316. Фіцак Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ

В. 20. Кафка Іван Н.*
В. 45. Совірка Ольга.
В. 242. Рінго Микола, Рінго Марія.
В. 245. Сабат Марія.
В. 287. Жуковський Володимир.*
В. 343. Климців Ксеня.
В. 369. Кравець Катерина.

ПОМЕРЛІ ЧЛЕНИ.

В. 8. Гамиляк Микола.
В. 17. Пилипів Петро Р., Щур Чарлс.
В. 24. Васько Михайло.
В. 28. Фрець Зофія, Заходник Марія.
В. 45. Шманда Вілям.
В. 63. Буряк Петро.
В 70. Євусяк Григорій.
В. 93. Швідер Олекса.
В. 104. Качмарський Іван.
В. 106. Качмар Ілько.
В 109. Садловський Іван.
В. 130. Романишин Семен.
В. 132. Проць Юліян.
В. 167. Рощипко Олена.
В. 176. Коцоловський Стефан.
В. 181. Субтельний Андрій.
В. 206. Косюк Іван.
В. 218. Ляхоцький Онуфрій.
В. 220. Гладкий Микола.
В. 225. Драб Елисавета.
В. 246. Якимець Вілям.
В. 266. Цеплій Евген Б.
В. 270. Ярош Антін.
В 283. о. Лисяк Михайло
В. 300. Годчак Андрій.
В 301. Костюк Амброзій 2.
В. 332. Муж Антін.
В 364. Шийка Петро.
В. 406. Сенків Анастазія.
В 432. Мазур Аполон.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1945 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	33,260
В місяці лютім 1945 р. принято нових	133
В місяці лютім 1945 р. принято нанoво	37
В місяці лютім 1945 р. принято з переступними листами	27
В місяці лютім 1945 р. принято з інших вкляс обезпечення	7
В місяці лютім 1945 р. принято зо старого роду обезпеч.	—
Разом	33,464
В місяці лютім 1945 р. суспендовано	36
В місяці лютім 1945 р. відійшли з переступними листами	27
В місяці лютім 1945 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	7
В місяці лютім 1945 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці лютім 1945 р. відійшли зо зворотом у готівці	8
В місяці лютім 1945 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці лютім 1945 р. відійшли на виплачення обезпеч.	—
В місяці лютім 1945 р. померли	33
Разом	112
З кінцем місяця лютого 1945 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	33,352

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	5
В клясі А.А.	на $ 500	91
В клясі В.	на $ 750	16
В клясі С.	на $1000	186
В клясі В.В.	на $1500	6
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	468
В клясі О-1000	на $1000	322
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	4,429
В клясі Р-1000	на $1000	2,639
В клясі Р-1500	на $1500	26
В клясі Р-2000	на $2000	19
В клясі Р-2500	на $2500	2
В клясі Р-3000	на $3000	3

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	2,906
В клясі Е-1000	на $1000	1,168
В клясі Е-1500	на $1500	22
В клясі Е-2000	на $2000	13
В клясі Е-3000	на $3000	2

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	4,300
В клясі W- 750	на $ 750	1
В клясі W-1000	на $1000	3,740
В клясі W-1500	на $1500	37
В клясі W-2000	на $2000	17
В клясі W-2500	на $2500	1
В клясі W-3000	на $3000	3
В клясі W-різні суми		84

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	183
В клясі Т- 500	на $ 500	3,727
В клясі Т- 750	на $ 750	547
В клясі Т-1000	на $1000	8,126
В клясі Т-1500	на $1500	195
В клясі Т-2000	на $2000	53
Разом		33,352

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ.

В. 6. Фредерикс Вілям С.
В. 33. Ковалесек Розмарія, Щурко Елена Ненсій.
В. 49. Матвіїв Емілія М.
В. 55. Касюбінська Марія І., Біленька Сендра Л.
В. 84. Бакель Михайло І.
В. 94. Федишин Мирон М., Склепович Патрися А.
В. 116. Комендат Марія А.
В. 120. Радванська Ольга, Білас Дженій, Білас Олена.
В. 130. Герус Павлина.
В. 147. Попек Іван Ю., Петрицька Стефанія, Фартух Анна.
В. 155. Крала Ґералдина.
В. 164. Фінк Денис Е.
В. 171. Максимович Ярослав Й.
В. 183. Енґберг Елена І., Дворчин Денис М.
В. 204. Скалацький Богдан 4. Дусиенко Ґералд А.
В. 230. Мітулінський Річард.
В. 233. Язек Юлія.
В. 251. Горняк Каролина А., Горняк Патрися М., Горняк Сандра А., Коневич Констенс О.
В. 291. Ґлович Норман Н., Ґлович Маріянна.
В. 305. Ніґер Сандра.
В. 316. Пришляк Петро Р.
В. 338. Мата Елисавета, Мата Володимир Р.
В. 347. Паранич Едвард.
В. 358. Міхаленко Ніна Л., Чорній Дона Дж., Клипчак Михайло, Клипчак Джійна, Клипчак Роберт, Бабяк Роберт, Лучен Денис П., Гоцек Дженис, Лучін Дайана Х., Федик Арлина, Чкий Марія Л., Сінковська Катлина М., Лучін Роберт М., Бочек Михайло М., Гоцек Дайана.
В. 361. Перетятко Стефан А., Дучик Патрися М.
В. 362. Кондира Михайло мол., Ельченко Ленард М.
В. 375. Харабура Андрея Е.
В. 379. Ґроск Олеся, Ґроск Евген.
В. 380. Ґасьоровський Франко В.
В. 383. Шевчук Стефан М., Фанок Тома Г.
В. 403. Пиш Іван Г.
В. 409. Ворсник Шірлій.
В. 414. Ласен Ерик Р.
В. 433. Курц Едвард мол., Жидовський Михайло С.
В. 445. Погорецький Роман Н., Маценко Олександер Я., Тарновецька Ірина О., Турко Володимир, Стувяк Іванна О., Стефанишин Олександра Л., Семчишин Едвард О. М., Стебніцька Віра Л.
В. 455. Говард Джеральд, Говард Карл.
В. 461. Зеленко Дайана Дж.
В. 464. Грайник Роберт І., Троць Евген П.
В. 466. Бялас Теодор, Лайтар Іван.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО.

В. 59. Бойко Евген П., Бойко Василь Ф., Бойко Михайло Р.
В. 72. Слоньовська Марія.
В. 78. Косинська Марія.
В. 96. Соболь Розмарія, Соболь Меланія.
В. 304. Вavрів Андрій мол.
В. 358. Головчак Павло мол., Сухарик Франко, Яків Марія Анна, Головчак Петро, Головчак Йосиф, Онищак Роберт, Онищак Володимир.
В. 361. Семчишин Петруся, Семчишин Катлина.
В. 402. Потоцька Зофія, Потоцький Микола.
В. 427. Томчук Едвард, Томчук Ілько, Томчук Мирослав.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 5. Карапура Корнило 5.
В. 62. Бідей Олена, Бідей Марія.
В. 293. Гулій Іван Вілям.
В. 444. Запаренюк Дорота Вайола, Манцель Іван.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 33. Ковалесик Іванна.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 7. Прокопчик Данило, Прокопчик Іван.
В. 30. Гендрикс Алфред.
В. 39. Понцинтиналюк Стефанія, Понцинтиналюк Доналд, Понцинтиналюк Евгенія, Понцинтиналюк Іван, Понцинтиналюк Олекса, Ляхман Тома, Годжак Анна.
В. 78. Бончак Володимир.
В. 175. Сенчук Еленора.
В. 178. Ковальчук Патреся.
В. 192. Макогін Елисавета.
В. 230. Наполітано Іван, Наполітано Андрій.
В. 242. Костишак Дорота.
В. 274. Юрчик Василь.
В. 282. Партика Михайло, Партика Варвара Анна.
В. 338. Михалько Василь.
В. 344. Пелехатий Володимир, Пелехатий Іван.
В. 348. Бадовська Кароліна.
В. 358. Антонишин Джойс Іванна, Йонг Роналд Давид, Йонг Річард Лій Рой, Йонг Каролена Розалія, Йонг Бетій Джейна, Яким Вікторія, Яким Луйіза, Яким Лоретта Анна, Яким Дженетта, Сорочак Широн Лій, Стебельська Варвара Анна, Сорочак Роналд Роберт, Сорочак Роберт Микола, Шаранська Марія Анна, Комарек Річард С., Комарек Марія Джійна, Бучин Флоренса, Бучін Варвара Анна.
В. 414. Оддо Джудит Іванна, Вітенко Анна, Вітенко Семко.
В. 445. Каптій Володимир, Каптій Ярослав І.
В. 461. Марак Михайло А.
В. 463. Брич Михайло.
В. 464. Мазуркевич Бернард, Мазуркевич Едвард, Франків Вілям Р., Конаровський Роман, Конаровський Станислав.
В. 469. Касюряк Ольга.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 99. Гулій Іван Вілям.
В. 141. Запаренюк Дорота, Манцель Іван.
В. 204. Карапура Корнило 5.
В. 289. Коритко Кароль, Коритко Евген.
В. 341. Поворозник Ольга, Поворозник Меланія, Поворозник Ілько.
В. 375. Бідей Марія, Бідей Олена.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 38. Ковалесик Іванна.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРИШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.

В. 1. Чернега Ольга, Кучма Елейна.
В. 44. Шеляк Олена.
В. 53. Веглер Анна.
В. 57. Поврозник Олеся.
В 63. Сухорський Йосиф.
В. 72. Слоньовська Дарія, Слоньовська Ольга.
В. 82. Лешега Зофія, Дзира Марія.
В. 84. Ванат Анна.
В. 94. Геник Едвард, Романик Ірина Розалія.
В. 107. Біндас Михайло.
В. 130. Жарська Катерина.
В. 144. Ґрудецька Каролина.
В. 150. Соколовська Митрина.

(Докінчення на стор. 4-тій).

ПОМІЧ ВОЄННИМ ПОЛОНЕНИМ

Згідно з недавним донесенням представників Американського Червоного Хреста в Женеві (Швайцарії), 6-го березня мав відійти з Женеви до Мусбурґа в Німеччині поїзд з 50 вагонів, наладований харчами, бандажами, ліками для военно-полонених.

Наступного дня мав відійти перший обоз з вантажних автомобілів з річами для полонених, також зі Швайцарії до Німеччини через Констанц Мірсбурґ.

Мусбурґ є на північ від Мюнхену і є найближчим містом до табору полонених — Сталаґ VII-A. Це є великий табор з численними національними групами. Припускають, що там є тепер біля 10,000 американців, з яких 4,000 були недавно туди переведені з Сталаґ Люфт ІІІ, який був найбільшим табором для полонених американських летунів в Німеччині.

З обозом мали бути перевезені харчі і ліки в райони Любека та Карлсбад-Маріенбад, де, як доносять, збирається чимало полонених. Обоз, що складається з вантажних автомобілів, посланих Американським Червоним Хрестом Комітетови Інтернаціонального Червоного Хреста, керується швайцарськими шоферами (нетральна країна) і є під охороною німецької варти.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

(Докінчення з 3-тої сторони)

В. 151. Моло Стефан.
В. 155. Скочипець Петро.
В. 164. Рол Елен.
В. 198. Покітинський Андрій.
В. 209. Валяк Іванна.
В. 222. Кроль Едвард, Кроль Дженета, Білик Олена.
В. 223. Швайлик Юрій, Іващишин Марія.
В. 230. Присташ Йосиф.
В. 234. Гвізд Емілія.
В. 242. Найдух Григорій.
В. 270. Кулич Іван.
В. 283. Вільчинська Верґенія.
В. 296. Кропцьо Андрій, Климчек Анна.
В. 034. Юра Володимир.
В. 316. Мікулська Зофія.
В. 342. Гайдук Станислав.
В. 351. Сеник Роман.
В. 369. Сікорський Іван.
В. 477. Струмовський Петро, Струмовська Марія.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 191. Шушко Михайло.

ПОМЕРЛІ ДІТИ:

В. 234. Марунчак Іван.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1945 р. було в У. Н. Союзі дітей членів	11,232
В місяці лютім 1945 р. принято нових	85
В місяці лютім 1945 р. принято наново	22
В місяці лютім 1945 р. принято з переступними листами	10
В місяці лютім 1945 р. принято з інших кляс обезпечення	1
Разом	11,350
В місяці лютім 1945 р. суспендовано	55
В місяці лютім 1945 р. відійшли з переступними листами	15
В місяці лютім 1945 р. відійшли до старшех членів У. Н. Союзу	41
В місяці лютім 1945 р. відійшли до інших кляс обезп.	1
В місяці лютім 1945 р. відійшли зо зворотом у готівці	1
В місяці лютім 1945 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці лютім 1945 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці лютім 1945 р. померли	1
Разом	114
З кінцем місяця лютого 1945 р. в У. Н. С. було дітей членів	11,236

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В класі 1-шій на $500	4,479
В клясі 2-гій на $400	1,327
В клясі 3-тій на $100	2,310
В клясі 4P на $ 250	51
В клясі 4P на $ 500	1,254
В клясі 4P на $1000	300
В клясі 5E на $ 250	189
В клясі 5E на $ 500	1,107
В клясі 5E на $1000	219
Разом	11,236
З кінцем місяця лютого 1945 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	44,588

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись. Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за лютий 1945 року суспендованими, молошені в рекордовім звіті за травень 1944 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж лютого 1945 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ХТО ВИНЕН, ЩО Є ЗАСТІЙ?

Уже багато разів були в „Свободі" статті, в яких писалося про мертву тишину в народньому життю американ-українців. Воно виходить на таке, що маси винують провід, а провід маси. Значить, що ось таким поступованням ми щось тільки стверджуемо, але справи не поправляємо. І тому застій триває далі.

Я теж оправи тої не розвяжу і навіть за те не беруся. Але думаю, що не можна не погодитися з одним: Навіть найліпший провід нічого не вдіє, як ми йому скажемо вести велику політику, видавати брошури, меморіяли, журнали і книжки, та ще й делеґації висилати, а грошей на те не дамо. А така політика, яку ми, американські українці, хотілиб вести коштує багато, дуже багато гроша, а ми звикли до того, щоб на політику взагалі ніякого гроша не давати. Який жеж з того може бути вихід? Міліонерів у нас нема. Таких багатирів, що сипалиб тисячами на політику чи хоч гуманітарну акцію, не видно. В інших є. Там є такі, що мають маетки і розуміють справу так, що беруть собі за честь сипнути більшими сумами на якусь добру справу. Того в нас нема. Не входжу в те, чому нема, а тільки стверджую те, що кожний з нас знає. Остається отже сіра маса і тих кілька людей, що їх можнаб затягнути до якоїсь провідної роботи. Щож нам робити? Далі себе взаїмно обвинувачувати? Що доброго з того вийде?

Живемо у великих часах. Великі події біжать одна за другою. От маємо конференцію в Сан Франсиско. Чи нам там цілком не бути? Я скажу про те, що сам знаю і чую. Наші люди вже в многому дозрілі політично й добре знають, що в Сан Франсиско чи підчас іншої подібної конференції про Україну не будуть багато говорити, а може й цілком ні. Теж не допустять на такі наради наших делеґатів. Це певне. Але чи проте ми вже не маємо там бути, де будуть тисячі людей з цілого світа і де треба шукати якихсь нагод, щоб тут і там далі ширити правду про Україну? А там певно буде повно таких, що приїдуть запечатувати чи ширити неправду про український нарід та його визвольні бажання. Вже тому і нам там треба бути; нам, американським українцям, що досі завжди боронили наших безталанних і поневолених братів. А як вишлемо делеґацію, то чи вона чудом заїде до Сан Франсиско і манною там жити буде? Це тільки так для прикладу, бо думаю, що кожний з свідоміших громадян та громадянок це добре розуміє. Щоби чимсь закінчити посилаю зараз до Українського Конґресового Комітету пару долярів на його роботу і думаю, що так повинен зробити кожний інший, що є проти застою в народній роботі.

К. А., Ню Йорк.

ДО ДИСКУСІЇ ПРО БАТЬКІВ І ДІТЕЙ.

На сторінках часопису „Свобода" виринула дуже важна дискусія між родженими тут дітьми імігрантів і самими імігрантами. Ставлять на лаву обвинучених піонірів, котрі ціле життя працювали над тим, щоб виховати тут своїх дітей. Хтось може думати, що це щось нове і нечуване на світі. Та ні, те саме було тисячу літ перед нами і буде по нас.

Щоб бодай троха дійти до порозуміння, треба шукати причин непорозумінь. Діти не все приходять на світ з вищими талантами. Не можна вперед сказати, що з них будуть учителі, лікарі, адвокати, або купці чи ремісники. Все те набувають вони з поступом життя, відповідно до окруження, і своєї здібности до праці. Коли родичі діждуться дитини, вони хотілиб, щоб дитина вийшла в люди і вже нераз з маленького починають приготовляти дорогу до будучности. Кожна дитина переходить свій молодий вік різними переживаннями. Їй уже змаленьку чогось недостає, щось нервує, але дитина цього не розуміє. Нераз і родичі цього не розуміють, бо думають, що як дитина не голодує і має убрання та все, що їй належиться, то не має чого собі розбирати. Це є перший початок роздвоєння в родині.

Щоб винайти те все, треба мати знання і спосібність спостерігати недостачі та невдоволення, а їх тільки, що нараз не можна їх вичислити.

От треба зачіпити першу і дуже болючу справу, а то вулицю. Звідти походить не одно зло, що дає підставу роздору між родичами і дітьми.

Постійки на рогах вулиць, дискусія тамже, завязання діточої дружби, а потім наслідки цього. Вулиця це підстава прилюдного виховання дітей. Та нема зла, щоб не вийшло на добро. Багато дітей покидає вулицю і постійки, а беруться до науки. Але багато дітей пропадає на вулицях через ціле життя і не можна їх освободити з того, бо це переходить у другу природу і трудно викорінити. Громадяни кожного міста знають, яких громадян виховує вулиця. Не можу все вичисляти, але знаємо, що багато з таких уличних „ґенґів" кінчать дуже сумно і болючо для всего суспільства.

Цього викорінити ніхто не всилі, але є способи, щоб дитину боронити в початках того лиха, котре дитина переходить у своїм молодім віці. Коли хлопець чи дівчина починають думати про себе, приходять до родичів у критичнім моменті за порадою з дуже важною проблемою і ставлять запит своїм родичам, чи вони мають спромогу заплатити вступ до каледжу або університету. Коли родичі почують, що це коштує кілька тисяч долярів, дістають жаль або страх за тими тяжко запрацьованими грішми і намовляють дитину на щось противне. Вказують, що інші діти не кінчили каледжів, а заробляють добре без таких великих оплат і дають дитині дорогу до будучого життя.

Бувають випадки, що марнується здібна сила і енерґія тут родженої дитини тоді на все.

Деякі діти находять собі знову якийсь предмет і самі пробують піднести себе науково, коли думають про будучність. Багато не береться до ніякої роботи, бо вже їхні наміри змісця вбито.

Такий то процес іде між родичами і родженими тут дітьми. Може бути винна одна сторона або друга, а може не винен і ніхто, але на тім терпить суспільство. Нераз приходить утрата, що вже ніколи не вернеться. Тому я від себе кладу більшу вину на родичів, бо вони повинні стеречи дитини від колиски аж доки не виведуть її в люди; треба пильнувати розвитку дитини і давати добрі поради в молодім віці. Як треба засягнути поради від когось, то треба звернутися до людей, котрі переходили ту саму дорогу життя, а від них дістанеться вказівки, як вивести дитину на добру дорогу, щоб з неї вийшла в будучности корисна і суспільна сила.

Теодор Малик,
Філядельфія, Па.

СТАТУЯ БЕТГОВЕНА ВРАТУВАЛАСЬ. — Місто Бон, славне колись з своїх учених, є тепер у руїнах. Це німецьке місто особливо відоме в світі з того, що в ньому народився славний композитор Бетговен. Усі тепер дивуються, як це сталось, що його статуя, як бачимо на образку, вратувалась.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 11. березня 1945 р. помер у 56. році життя

ІВАН КАЧМАРСЬКИЙ,

довголітний член Бр. св. О. Николая, від. 104 У. Н. Союзу, в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійний походив зо села Ліщава Долішна, повіт Добромиль, Західна Україна. Вступив до Бр. і У. Н. Союзу в 1925. Місяць тому стратив сина на війні у Франції. Полишив жену Катерину, дочку Анну замуж. Барчевська, 2 сини: Володимира і Михайла; всі є членами У. Н. Союзу.

Похорон відбувся 15. березня з похоронного заведення С. Каня, до гр.-катол. церкви Успення Пресв. Богородиці і на гр.-ктол. цвинтар при участи родини, членів Бр. і знайомих. — В. Й. П.!

М. Зельвак, секр.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: О. Курочка з Гемтремк, Міш., переслав збірку в сумі $32, яку зложили: Т-во ім. Ю. Головінського, від. 4 ОДВУ $10; Микола Горин $10; Денис Шалапай і Онуфрій Курочка по $5, а П. Старжинський $2.

Марія Колісник з Вонсакет, Р. Ай., переслала збірку в сумі $24. Цю жертву зложили члениці від 29 С. У. А., замісць вінка на могилу забитого вояка, Дмитра Модя, що був одиноким сином п-ні Катерини Бойко. І там мати жертвувала $10, а Ксеня Чагарин $5, а з каси відділу С.У.А. $9, з чого $4 призначено на передплату Українського Квартальника для місцевої публичної бібліотеки.

Роман Тенетило з Ковлдейл, Па., жертвував $5.

ТАРЗАН, ч. 1148. На схід.

Ще раз пірнув Тарзан у море і забив велику рибу та з її хребта, підкріпленого кістьми, зробив щоглу.

Потім зо шкіри зробив вітрило й розпняв його на щоглі.

Послугуючися рибячим хвостом як стерном, Тарзан міг плисти, куди лиш хотів.

Накінець він зочив на сході землю, побережжя Африки, де Тарзан був як дома.